

Dr. Wilson se je v daljšem govoru zahvalil za priznanje in naznanil, da se je ime trgovinskega muzeja spremenilo v „International Bureau of commerce“ in da se je pri sestavi Advisory Boarda trgovinskega muzeja izvolil predsednikom William L. Elkins v Filadelfiji in za predsednike veliko gospodov iz raznih dežel, med temi dr. pl. Dorn z Dunaja.

Po poročilu dr. Henrika Luckmanna je bil sprejem odposlancev v Filadelfiji prav srčen in gostoljuben, oficijelni odposlanci so bili za dobo kongresa gostje mesta Filadelfije in so se za iste aranžirale mnoge slavnosti: razun svečanega sprejema pri mayorju filadelfskem Musical Smoker pri Manufacturer Clubu, Luncheon pri University of Pennsylvania, gledališka predstava v Chestent Theater, sprejem pri The American Academy of Political and Social Science itd. Glede razstave je omeniti, da so na tej razstavili večinoma Filadelfija in država Pensilvanija, ostala Amerika se je le malo udeležila. Če tudi se ni videlo veliko predmetov, ki bi bili nalašč za razstavo pripravljeni, vendar je ista nudila mnogo zanimivega v različnih strokah. Na predmetih katere so evropske države razstavile, so bili zapisani kraj izdelovanje, prodajna cena in določba predmeta. Odposlanec je v filadelfskih časopisih opozarjal na razširjenje trgovskih odnošajev s kranjsko deželo in najbližjim pristaniščem s Trstom.

Poročevalec omenja, da se zanimivo poročilo odposlanca lahko pogleda v zbornični pisarni in ker je odsek iz njega razvidel, da se je odposlanec zelo potrudil podati v kratkem kolikor mogoče jasno sliko trgovinskega kongresa in zastopati domače koristi, predlaga v odsekovem imenu: Poročilo se z zadovoljstvom vzame na znanje in odposlancu inženirju dr. Henriku Luckmannu izreče zahvala. — Predlog se je vsprejel. (Konec prih.)

Kmetijstvo.

Vinska klavzula.

Trgovinsko ministerstvo je pred kratkim začelo zbirati statistične podatke in drug material glede upliva trgovinskih pogodb z Nemčijo in z Italijo na naše gospodarske razmere in v raznih deželah se je že začelo prav živahno gibanje, ki meri na to, da se je pri bližajoči se obnovitvi trgovinskih pogodb dosežejo boljše in primernejše določbe.

Nobena stvar ne označuje našega slovenskega beraštva tako dobro, kakor okolnost, da se skoro nihče ne zanima za tako velevažno stvar, kakor je obnovev trgovinskih pogodb z inozemstvom. Temu ni vzrok indolence, ampak vzrok je to, da smo Slovenci po trgovinskih pogodbah le v jako majhni meri prizadeti. Zaostali smo pač v vseh ozirih, najbolj pa v gospodarskem.

Prav za prav smo pri trgovinskih pogodbah interesirani samo glede izvažanja bukovega lesa in glede uvažanja italijanskega vina. Izvoz takimenovanih tavololet iz bukovega lesa kakor sploh našega lesa je v zadnjih letih močno padel. Posebno izdelovanje tavololet je vsled ameriške konkurence malone popolnoma zastalo in se ne bo moglo povzdigniti, dokler se v trgovinskih pogodbah izrecno ne določi, da se mora vse importirano južno sadje uvažati v zabojih iz avstrijskega bukovega lesa. Kranjski deželni zbor se je za to stvar že opetovano energično zavzel in je vsled tega upati, da se pri sklepanju nove pogodbe ugodni zahtevam kranjske dežele. To se toliko laglje zgodi, ker se Italija bržčas ne bo dosti upirala.

Vse drugačne težave pa bodo z odpravo vinske klavzule, to je tiste določbe trgovinske pogodbe z Italijo vsled katere se plačuje se uvoz italijanskega vina v našo državo le jako nizka carina. Še predno je bila uveljavljena vinska klavzula, se je na dolgo in na široko pisalo in govorilo o škodi, ki zadene vsled nje vse vinarstvo zlasti na Primorskem, v Dalmaciji in tudi na Kranjskem. Toda vse dokazovanje je bilo bob ob steno. Gospodje pri zeleni mizi so bili sklenili, da se dovoli Italiji s svojim vinom delati konkurenco domačim producentom in ta njihova volja je tudi resnično obveljala. V državnem zboru je bilo sicer nekaj nasprotovanja, ali vsi ugovori so bili le bolj akademični, nihče se ni potrudil, da bi se bil resno in brezobzirno uprl vinski klavzuli, da bi bil resno skušal preprečiti nje sprejetje.

Zdaj ga pač ni človeka, ki bi se upal zanikati, da je vinska klavzula domače vinarstvo silno oškodovala. Posebno veliko škodo je ta klavzula povzročila v Dalmaciji in na Primorskem. Prej je v teh deželah imelo vino, ki je vendar njih poglavitni pridelek, dosti visoko ceno in se je dobro prodajalo, v tem ko je danes dalmatinsko vino izgubilo nad polovico cene.

Vinska klavzula je za Dalmacijo in za Primorsko bila prava katastrofa. Dalmatinci in Primorci se vsled tega že zdaj krepko zavzemajo za to, da bi se pri obnovitvi trgovinske pogodbe ta stvar za nas ugodno uredila.

Pa tudi Kranjci bi imeli dovolj vzrokov, da se lotimo te zadeve. Pri nas na Kranjskem sicer laška konkurenca ni toliko škodovala, kakor na Primorskem in v Dalmaciji, a vzlic temu nam je povzročila dosti znatno dejansko škodo. Gotovo je, da se naša izborna kmetijska družba z vso odločnostjo zavzame za varstvo teh kmetijskih interesov, a potrebno bi bilo, da se zavzamo tudi druge korporacije, v prvi vrsti naš deželni zbor.

Kmetijske raznoterosti.

— Proti vinski klavzuli. Iz budimpeščanskih časnikov posnamemo, da je bila minoli teden pri ministerskem predsedniku Szellu glede klavzule deputacija 150 ogerskih vinotržcev in vinogradnikov, katerim so se pridružili še neka-